VIHERTEEMA

On syytä miettiä, onko satovuosien rikkaongelmien syynä esimerkiksi alentunut tiheys, epämääräinen viljelykierto, perustamistavan ongelmat tai vääränlainen seos. **ASIANTUNTIJA ANU ELLÄ, PRO AGRIA**

MCPA:lla käsiteltyjä nurmia ei saa käyttää rehuksi

MCPA:ta sisältäviä kasvinsuojeluaineita voidaan käyttää nurmen perustamisvuonna, mutta tällöin nurmea ei saa käyttää rehuksi.

Poikkeuksena on ainoastaan Ariane S -aine, jonka käytön jälkeen nurmi voidaan käyttää rehuksi 30 vuorokauden varoajan jälkeen.

MCPA:lla käsiteltyjen olkien käyttö eläinten ruokinnassa on sallittua ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin tutkimusten mukaan turvallista.

Viljalle MCPA-valmiste on ruiskutettava viimeistään 1-solmuasteella, paitsi pesäkekäsittelynä ohdaketta ja valvattia vastaan viimeistään ennen tähkälle tuloa.

MCPA:lla käsitellyn viljan olkia ei saa kuitenkaan kompostoida eikä käyttää kasvihuoneissa kasvualustana.

Glyfosaatilla käsiteltyjä olkia ei saa käyttää eläinten rehuksi.

TUURE KIVIRANTA

Nurmen kasvinsuojelu syytä miettiä valmiiksi jo perustamisvaiheessa

Rikkakasvien torjunta on oleellinen osa nurmen perustamisvuotta. Satovuosina rikkatorjunnan tarve kertoo, että jossain muualla on korjattavaa.

Nurmen kasvinsuojelun ei pitäisi olla vain äkillisiin ongelmiin reagoimista, vaan se pitäisi suunnitella pitkäjänteisesti jo nurmen perustamisvaiheessa, Pro Agrian nurmentuotannon valtakunnallinen huippuasiantuntija **Anu Ellä** sanoo.

Perustamisvuonna kasvinsuojelu kuuluu Ellän mielestä hyvien nurmitilojen ohjelmistoon – joko kemiallisesti tai mekaanisesti.

Myös satovuosina rikkatorjunta on hyvä ja taloudellisesti kannattava lääke ongelmiin. Siinä vaiheessa on kuitenkin pysähdyttävä pohtimaan: mistä ongelma johtuu?

”On syytä miettiä, onko satovuosien rikkaongelmien syynä esimerkiksi alentunut tiheys, maan kasvukunnon ongelmat, epämääräinen viljelykierto, perustamistavan ongelmat, koneiden aiheuttamat painaumat tai vääränlainen seos”, hän sanoo.

Pellon rakenne kuntoon

Nurmituotannon perusasioita ovat pellon hyvä pH, vesitalous ja kasvukunto.

Maan happamuudesta kielivät tietyt ongelmarikat, kuten röllit ja kortteet. Maan liiasta kosteudesta kertoo esimerkiksi peltopuntarpää.

Kun pellolla ei ole tiivistymisongelmia, nurmikasvit kasvavat vahvoina ja rikoilla on vähemmän mahdollisuuksia ehtiä mukaan kisaan.

Perustaminen kaiken a ja o

Kasvinsuojelun ykkösasia on, että nurmen perustaminen täystiheäksi onnistuu, Ellä sanoo.

On tilakohtainen kysymys, sopiiko tilan pelloille parhaiten puhtaana, suojaviljaan vai kokoviljasäilörehuun perustettava nurmi.

On myös syytä miettiä, jääkö kasvustoon aina 12 sentin riviväli vai saisiko nurmesta tasaisen massan jo perustamisvaiheessa.

Nurmikasveilla on alkukehitysvaiheessa heikko kilpailukyky rikkoja vastaan, Ellä toteaa. Siksi rikkatorjunta kuuluu perustamisvuoteen.

Kun nurmi perustetaan suojaviljaan, vilja kannattaa jättää harvaksi ja pitää lannoitus maltillisena.

Kun lakopaikkoja ei synny, rikkaongelmat pysyvät kurissa.

Tasapainoinen siemenseos ja suunnitelmallinen niittorytmi pitävät kasvuston tiheänä koko kasvukauden, eikä rikoille jää tilaa, Ellä korostaa.

Jos seos ei ole tasapainossa suhteessa niittorytmiin, rikkakasveille jää tilaa erityisesti loppukesällä kasvuston harventuessa.

Varjostavat, lehtevät palkokasvit kilpailevat rikkakasvien kanssa usein nurmiheiniä tehokkaammin.

Lyhyt viljelykierto, esimerkiksi kolme vuotta, pitää sekin rikat kurissa.

Ruiskutus ei saa myöhästyä

Satovuosien rikkatorjunta tehdään aikaisin keväällä tai syksyllä, Ellä neuvoo.

Kevään kiihkeimmän kasvun aikaan tehdyt viime hetken ruiskutukset aiheuttavat kasvustolle stressiä. Se näkyy juuriston kehityksessä ja kasvuston korkeudessa.

Muutamaa voikukkaa ei kannata lähteä ruiskuttamaan apilanurmesta keväällä lainkaan, Ellä toteaa.

JAANA KANKAANPÄÄ

Voikukkaa näkee joillakin seuduilla enemmän kuin muualla, Anu Ellä toteaa. Siihen ehkä totutaan, jolloin sietokyky kasvaa.

Sekin vaikuttaa torjuntapäätökseen, onko nurmiseoksessa apilaa. ”Apilanurmia ei kannata tuhota kosmeettisen rikkaongelman takia.”

Kun nurmen tiheyttä lisätään satovuosien täydennyskylvöllä, pitää olla liikkeellä ennen rikkakasveja eikä vasta ongelmien ilmaannuttua, Ellä sanoo.

Apilalla vähän ainevaihtoehtoja

Kun nurmi on perustettu nurmiheinäseoksilla joko puhtaana tai suojaviljaan, rikkakasviaineissa on paljon valinnanvaraa, Ellä toteaa.

Silloin valinta kannattaa tehdä aineen rikkakasvitehon mukaan kahden–kolmen päärikkakasvin perusteella.

Apiloilla ja mailasilla ainevaihtoehdot ovat niukemmat. Osa sallituistakin aineista kuritaa apiloita. Ellän mukaan kuitenkin esimerkiksi Gratil pienellä ainemäärällä säästää osan apiloista.

Sinimailasella on harvoin tarvetta satovuosina torjuntaan, koska tiheys ja kasvun voima on mahtava.

Myrkylliset aina pois

Jos nurmessa on myrkyllisiä kasveja, ruiskutus kannattaa Ellän mukaan aina.

Helposti leviävät ja pahanmakuiset rikat, kuten hevonhierakka, kannattaa torjua heti.

Savikan, voikukan ja pihatähtimön tyyppiset kasvit eivät kohtuullisina määrinä ole erityisen haitallisia rehussa, vaan lähinnä alentavat satotasoa. Ne kannattaa torjua myös satovuosina ennen niiden runsastumista.

Laitumilla kasvusto pyritään pitämään tiheänä tehokkaalla laidunnusrytmillä sekä niittämällä hylkylaikut.

SATU LEHTONEN

Rikkakasvit nakertavat nurmisatoa

Rikkakasvit aiheuttavat nurmessa monia ongelmia, mutta pahin niistä on satotappiot, Pro Agrian nurmentuotannon valtakunnallinen huippuasiantuntija **Anu Ellä** sanoo.

Rikkakasvien satoisuus on nurmikasveihin verrattuna heikko. Lisäksi niiden alle ja reunoille jää tyhjää.

Varsinkin nurmen perustamisvuonna rikat vievät nurmikasveilta kasvutilaa ja ravinteita, ja sato heikkenee heti alkuunsa. Myös täydennyskylvö on rikkaisessa kasvustossa hankalaa.

Rikkakasvit maittavat yleensä karjalle huonosti. Osa on myrkyllisiä, kuten myrkkykeiso, niittyleinikki ja peltokanankaali.

Jos esimerkiksi saunakukkaa ja peltotaskuruohoa on runsaasti, maitoon voi tulla haitallisia sivumakuja. Käytännössä se on kuitenkin harvinaista.

Maittavuusongelmat korostuvat laitumella. Syömättä jäävät alueet ovat kallista hukkatilaa.

Maidontuottajat ovat usein nurmen rikkakasvien torjunnassa tarkimpia, Ellä kertoo.

Hän muistuttaa, että liharoduilla nurmen satotason aleneminen rikkojen takia on aivan yhtä suuri taloudellinen tappio.

Rikkakasvien torjunnan esteenä on usein kiire.

”Keväällä on tosi hektistä viljelytöiden kanssa juuri kun esimerkiksi voikukkaa, kanankaalia ja hierakkaa tulisi seurata. Moni myöhästyy ja jättää sitten ruiskuttamatta.”

SATU LEHTONEN